

NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 2/2024, relatiu als ajuts extraordinaris directes de suport a la solvència empresarial en resposta a la pandèmia de la covid-19, exercici 2021

Barcelona, 9 d'abril de 2024

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 2/2024, relatiu als ajuts extraordinaris directes de suport a la solvència empresarial en resposta a la pandèmia de la covid-19, exercici 2021, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat pel síndic major, Miquel Salazar, com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 12 de març del 2024.

L'objecte de l'informe ha estat fiscalitzar el compliment de la legalitat en la tramitació dels ajuts extraordinaris directes de suport a la solvència empresarial en resposta a la pandèmia de la covid-19, concedits per l'Administració de la Generalitat en l'exercici 2021, i analitzar si aquests ajuts van arribar als beneficiaris que més els necessitaven i en un termini adequat.

Algunes de les conclusions més rellevants, recollides en l'apartat 2.1 de l'informe, són les següents:

- En l'exercici 2021 la Generalitat va rebre 993,28 M€ del Govern de l'Estat per tramitar la línia d'ajuts extraordinaris directes de suport a la solvència empresarial per als afectats de la pandèmia, establerta en el Reial decret llei 5/2021, del 12 de març. L'import total atorgat per la Generalitat a 31 de desembre del 2021 va ser de 841,30 M€, mitjançant 38.854 expedients.
- L'ús del tràmit d'inscripció prèvia i la simplificació dels processos va permetre que els terminis de resolució d'atorgament i pagament dels ajuts fossin àgils i oportuns, amb una mitjana d'entre 10 i 20 dies per a les resolucions d'atorgament i d'entre 2 i 7 dies per al pagament dels imports atorgats.
- De l'anàlisi de les sol·licituds es desprèn que els establiments amb un nombre de treballadors entre 10 i 49 són els que més ajuts van rebre –14,62% del total– mentre que les empreses amb un nombre inferior a 10 treballadors van rebre el 5,38% dels ajuts, tot i representar el 94,82% del total d'establiments comercials a Catalunya.
- Per sectors d'activitat, l'hostaleria i el transport són els que més ajuts van sol·licitar i rebre, (el percentatge de sol·licituds presentades va ser del 19,09% i 14,35%, respectivament, i el d'establiments d'aquests 2 grups, del 6,98% i 6,73%, respectivament), en proporció al

seu pes sobre el total d'establiments de Catalunya. En el sector del comerç, amb un pes del 19,04% sobre el total d'establiments, els ajuts sol·licitats van representar el 20,19% del total.

- De l'anàlisi de l'evolució de la xifra de negocis, del nivell d'ocupació i del resultat de l'exercici en el període 2019-2022, dels beneficiaris d'una mostra d'expedients, es pot concloure que van assolir en l'exercici 2022 el 93,89% i el 99,38% del volum mitjà de la xifra de negocis i d'ocupació de l'exercici 2019, respectivament, i van assolir i superar, en l'exercici 2022, en un 102,22% la mitjana del resultat de l'exercici 2019.

Les observacions més significatives que es desprenen de la fiscalització de seguretat limitada realitzada, recollides en l'apartat 2.2 es resumeixen a continuació:

- La línia d'ajuts directes de suport a la solvència empresarial no estava inclosa en el Pla estratègic de subvencions del Departament d'Empresa i Treball del període 2019-2021, aprovat el juny del 2019 i actualitzat el novembre del 2021.
- S'han trobat deficiències en l'elaboració de les memòries d'avaluació d'impacte i justificatives que acompanyen el projecte de bases reguladores dels ajuts.
- El Departament d'Empresa i Treball no va iniciar la tramitació de les subvencions mitjançant el Tramitador d'Ajuts i Subvencions (TAIS) sinó que va utilitzar les dades de les sol·licituds incloses en el formulari web específic habilitat i les va emmagatzemar en el programari Business Warehouse. Posteriorment es van carregar les dades de les sol·licituds al TAIS i a mesura que s'avançava en la gestió dels ajuts la informació s'actualitzava manualment. Aquest fet ha provocat errors en la càrrega d'informació al TAIS i que l'import que s'hi va registrar no coincideixi amb l'import de les resolucions d'atorgament dels ajuts, amb una diferència de 9,28 M€.
- Un total de 529 beneficiaris amb un import atorgat estimat de 26,87 M€ no complien 2 dels requisits establerts en les bases reguladores, per haver donat de baixa l'activitat el 30 de juny del 2022 o haver repartit dividendes en els exercicis 2021 i 2022. L'incompliment d'alguna d'aquestes condicions és motiu de revocació. El Departament d'Empresa i Treball no ha iniciat el tràmit de requeriment, tot i que encara no ha exhaurit el termini per fer-ho.
- A data de finalització del treball de camp el Departament d'Empresa i Treball no havia iniciat el procediment de revocació dels ajuts dels beneficiaris de la tercera convocatòria que no havien presentat el compte justificatiu requerit per un import estimat de 12,05 M€.
- En 9 expedients s'ha detectat que una part o tota la despesa justificada, per un import conjunt subvencionat de 524.780,98 €, estava meritada fora del termini establert en les bases reguladores, en 1 expedient el beneficiari va rebre un import superior en 7.269,14 € al que li corresponia, i en 2 expedients, per un import subvencionat de 208.982,68 €, s'havia iniciat el procediment de revocació però aquest havia caducat.

Els incompliments descrits són motiu de revocació de l'ajut. La Sindicatura no té constància que el Departament d'Empresa i Treball hagi iniciat el tràmit de reintegrament d'aquests ajuts.

- D'acord amb l'article 4.1.a del RDL 5/2021, amb anterioritat al 31 de desembre del 2021 s'havia de reintegrar al Tresor Públic la diferència entre l'import assignat a cada comunitat i l'import màxim derivat de les sol·licituds rebudes. El 31 de desembre del 2021 el Departament d'Empresa i Treball no havia reintegrat al Tresor Públic cap import.

Finalment, la Sindicatura fa 5 recomanacions adreçades a millorar la gestió dels ajuts i les subvencions tramitats en situacions excepcionals i d'emergència com ara la derivada de la covid-19.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius.
L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.